

Dopady demografického stárnutí na regiony České republiky

Martina Šimková, Jaroslav Sixta

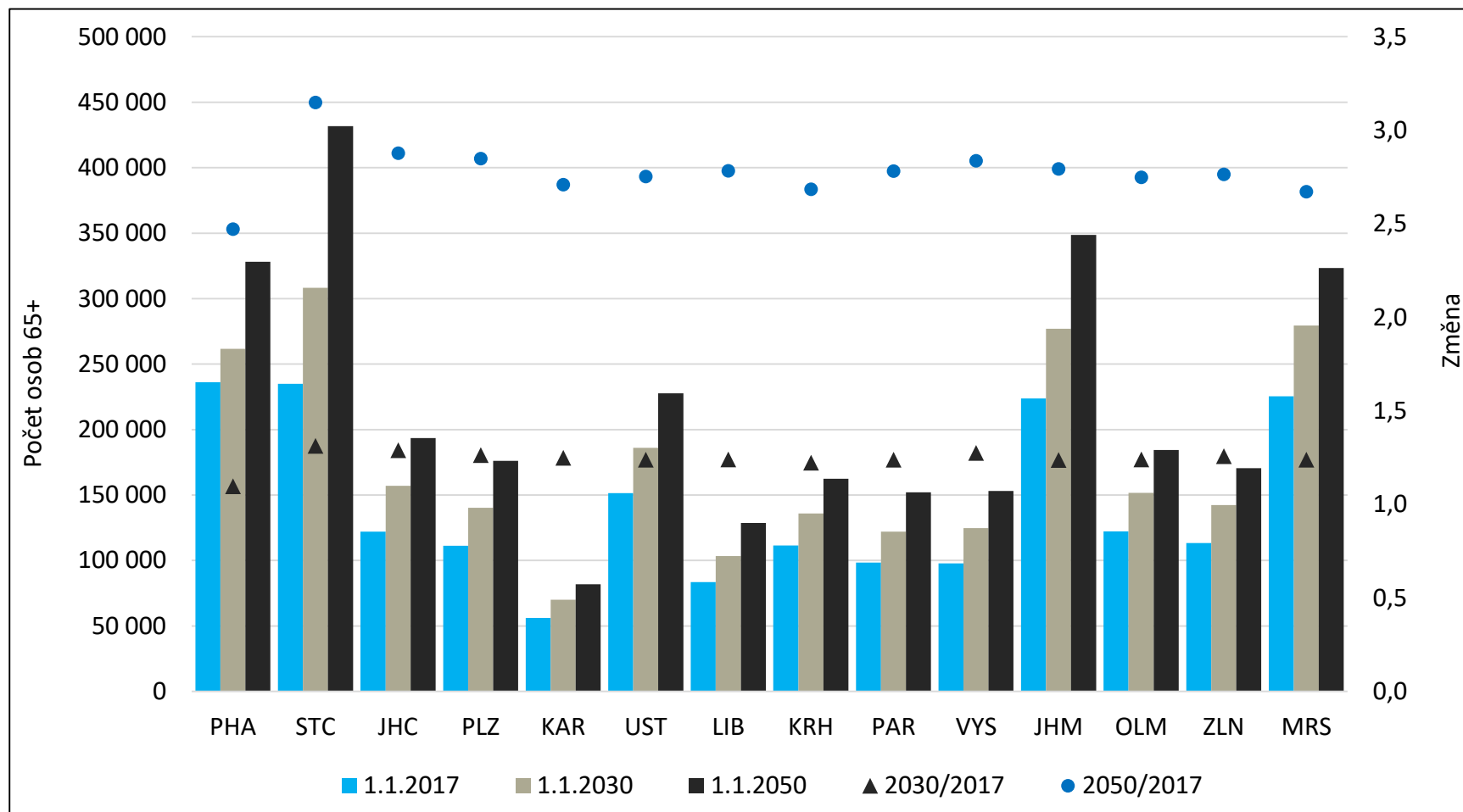
Vysoká škola ekonomická, Český statistický úřad

49. konference České demografické společnosti
Demografie – město – venkov
Lednice, 22.–24. května 2019

ÚVOD

- Demografické stárnutí v České republice může mít rozdílný regionální dopad.
- Je otázkou, na kolik se stárnutí venkova a menších měst projeví v naší ekonomice, zejména v nákladech na zdravotní a sociální péči.
- Příprava na stárnutí nezahrnuje pouze politiku důchodového systému.
- Stárnutí přináší i ekonomické příležitosti.

Počet osob 65+ v krajích ČR

Data a metodika (1)

***Když se zvýší počet starých osob* v jednotlivých krajích ČR, jak se změní výdaje na zdravotní a sociální služby?
A jaký to bude mít dopad na ekonomiku?***

- K odhadu dopadu stárnutí v krajích České republiky používáme regionální input-output tabulky → simulace vývoje nákladnosti na sociální a zdravotní péči populace
- Vycházíme ze:
 - současného složení populace v krajích České republiky (2017)
 - regionální demografické projekce z roku 2014 (2030, resp. 2050)
 - současných výdajů na zdravotní a sociální služby (2017)

Data a metodika (2)

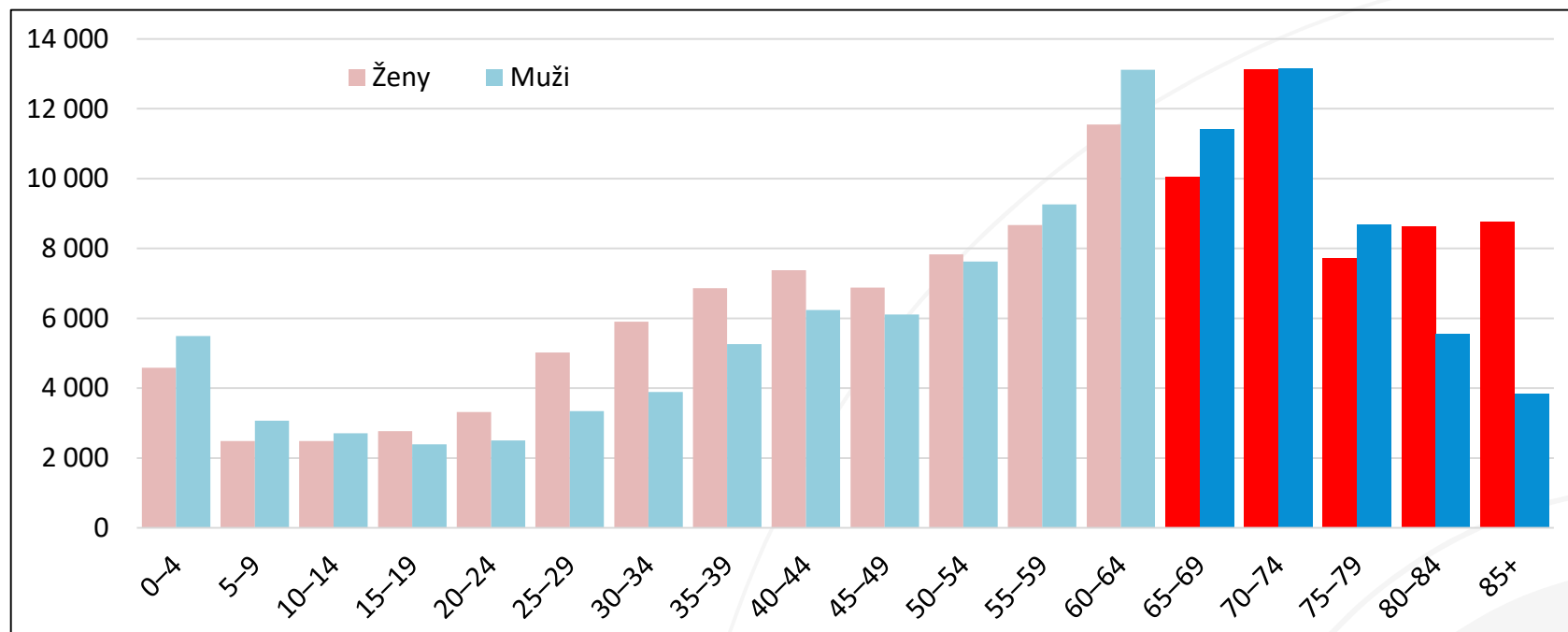
- Input-output analýza je založena na Leontiefově produkční funkci s fixními technologickými vazbami produkce (více viz např. kest.vse.cz)
- Oblíbená metoda v zahraničí pro modelování dopadů ekonomických šoků (zde významná změna populace a struktury jejích potřeb)
- Předpokládáme kombinaci posledních známých národních input-output tabulek za 2015 a regionálních input-output tabulek za 2013.

Data a metodika (3)

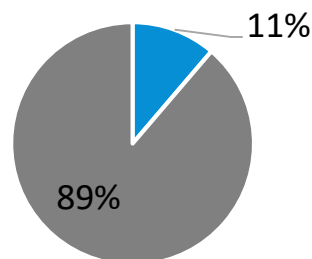
- Statistický aparát: regionální input-output analýza
- Impuls = změna výdajů na zdravotní a sociální služby
- 4 kategorie výdajů sektoru vládních institucí:
 - Léky
 - Zdravotní péče
 - Sociální služby pobytové
 - Sociální služby nepobytové
- pouze přímé výdaje, ne investiční

Výdaje zdravotních pojišťoven (2016)

- 45 757 Kč/osoba 65+ → regionálně stejné

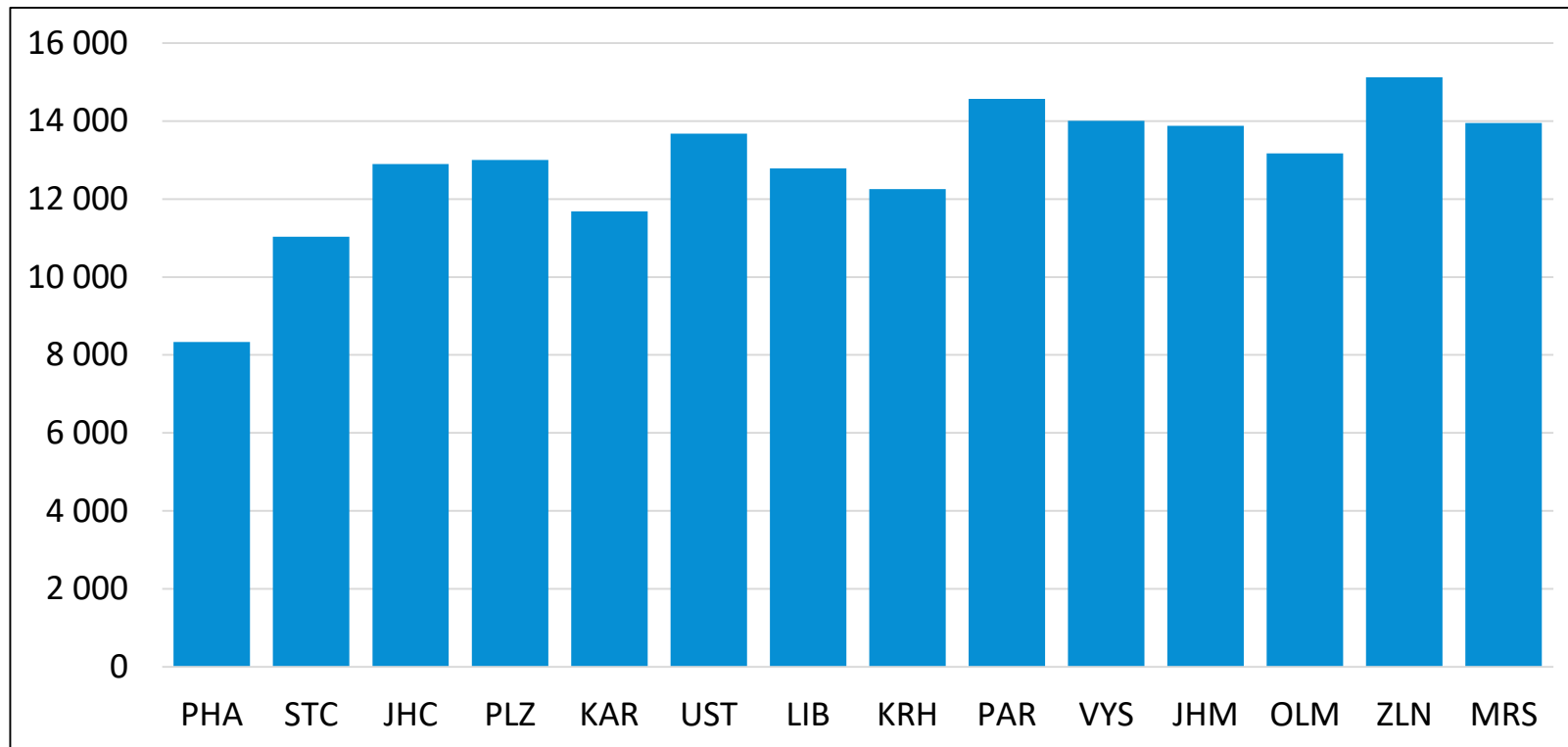

ČR dle I-O:

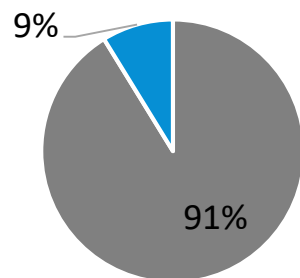

■ Léky
■ Zdravotní péče

Příspěvek na péči (Kč/osoba 65+, 2017)

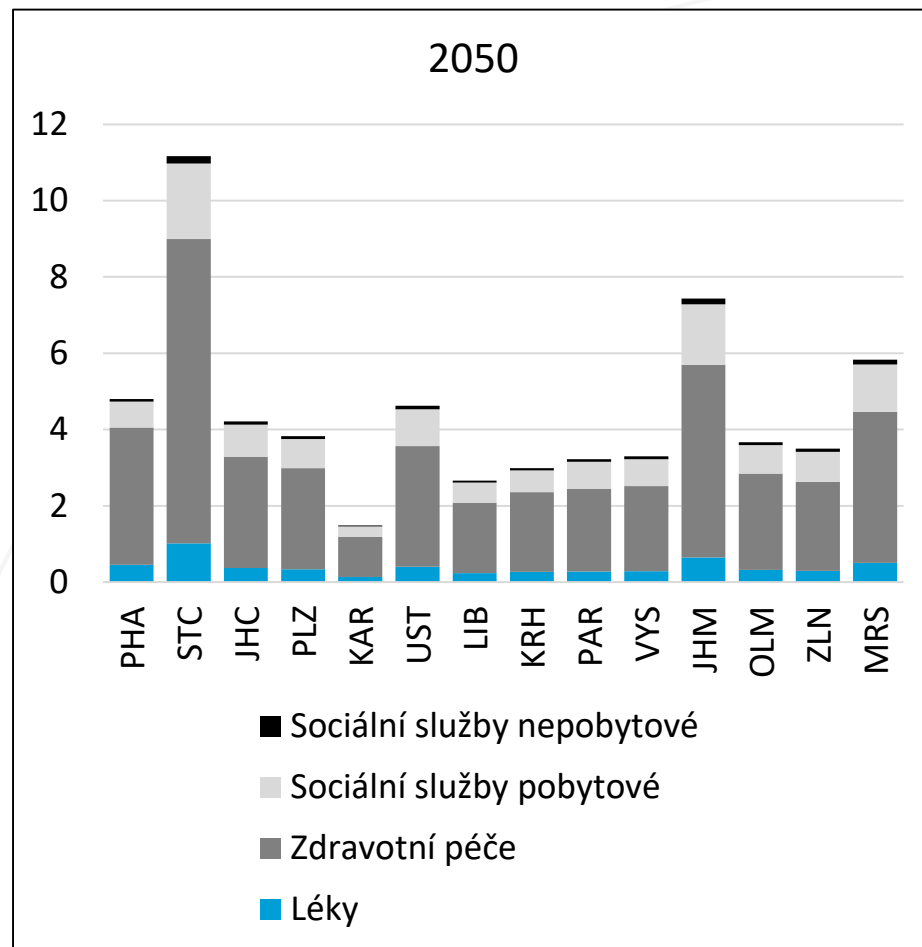
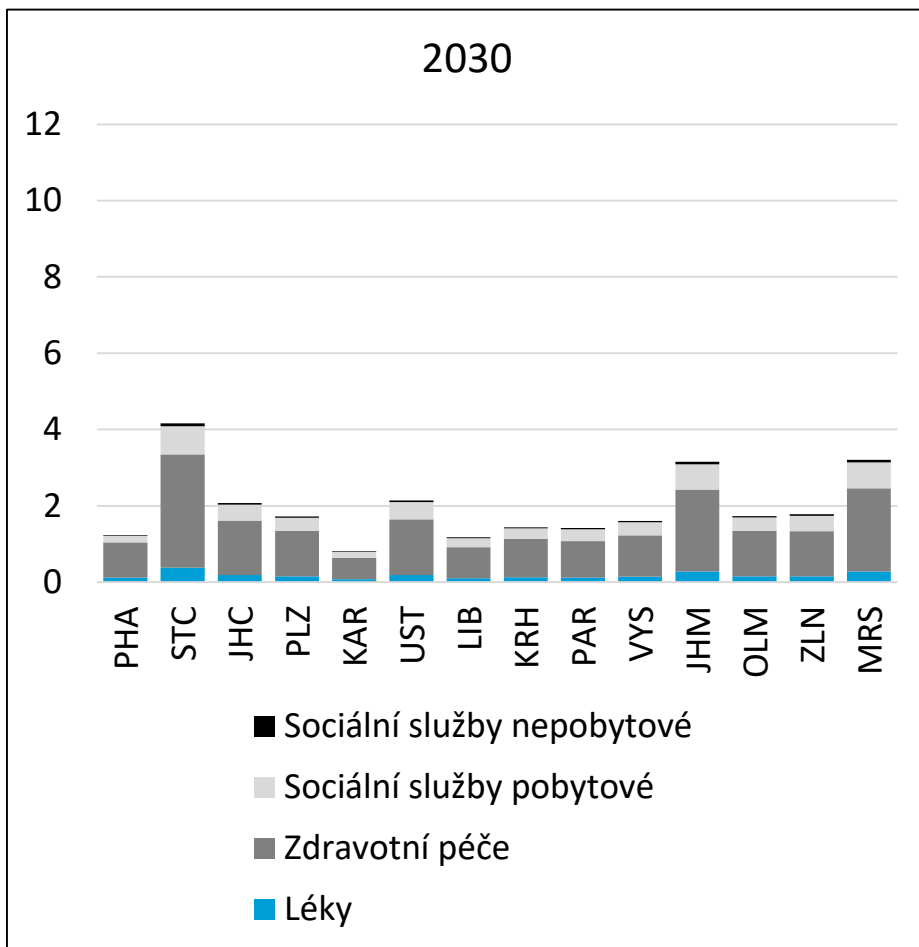
ČR dle I-O:

- Sociální služby pobytové
- Sociální služby nepobytové

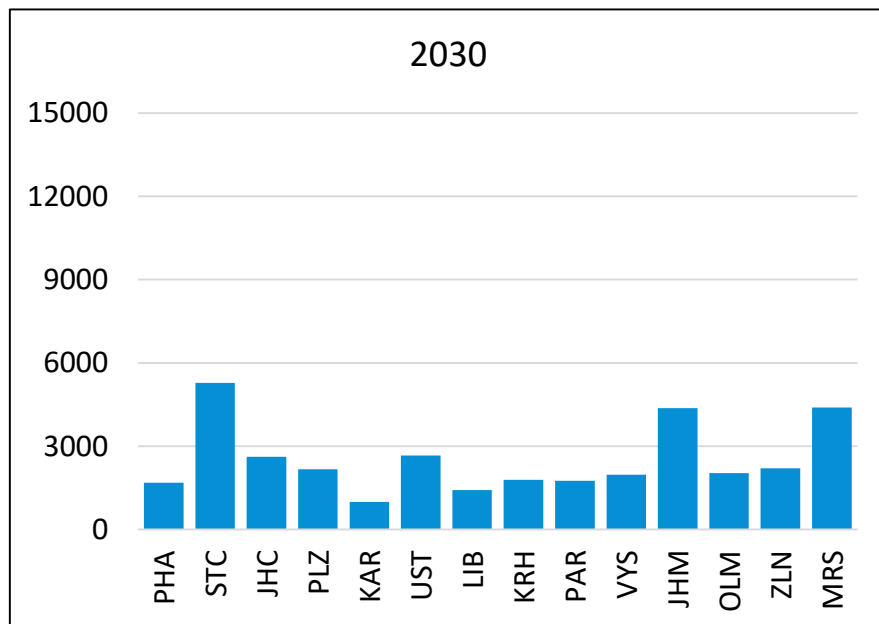
Odhad výdajů na zdravotní a sociální služby

- Vstupní odhad, založený na počtu osob (mld. Kč)

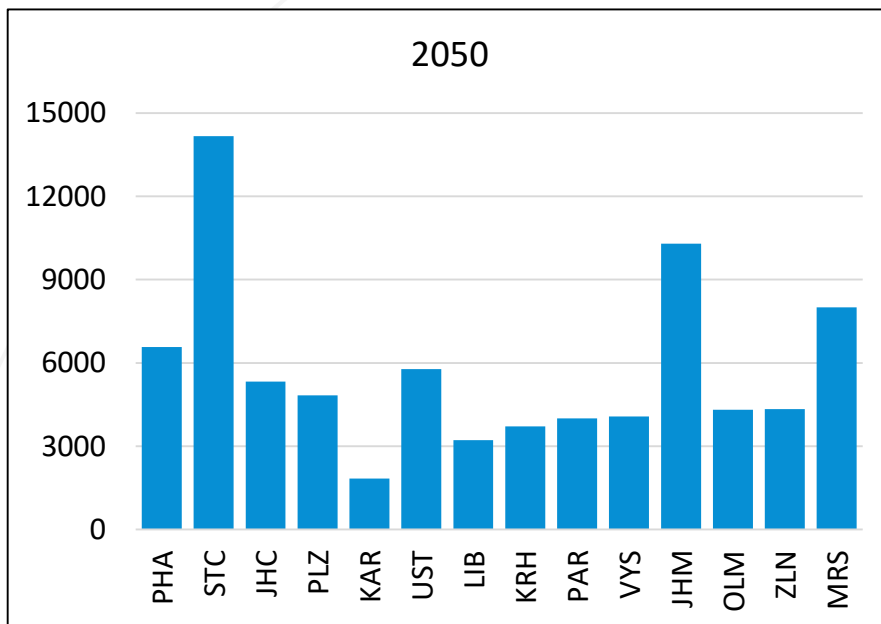

Dopad na produkci krajů

- Rostoucí výdaje (především vládní) povedou ke změně výše a struktury produkce v ekonomice
- Jde zároveň o podnikatelskou příležitost v objemu desítek miliard

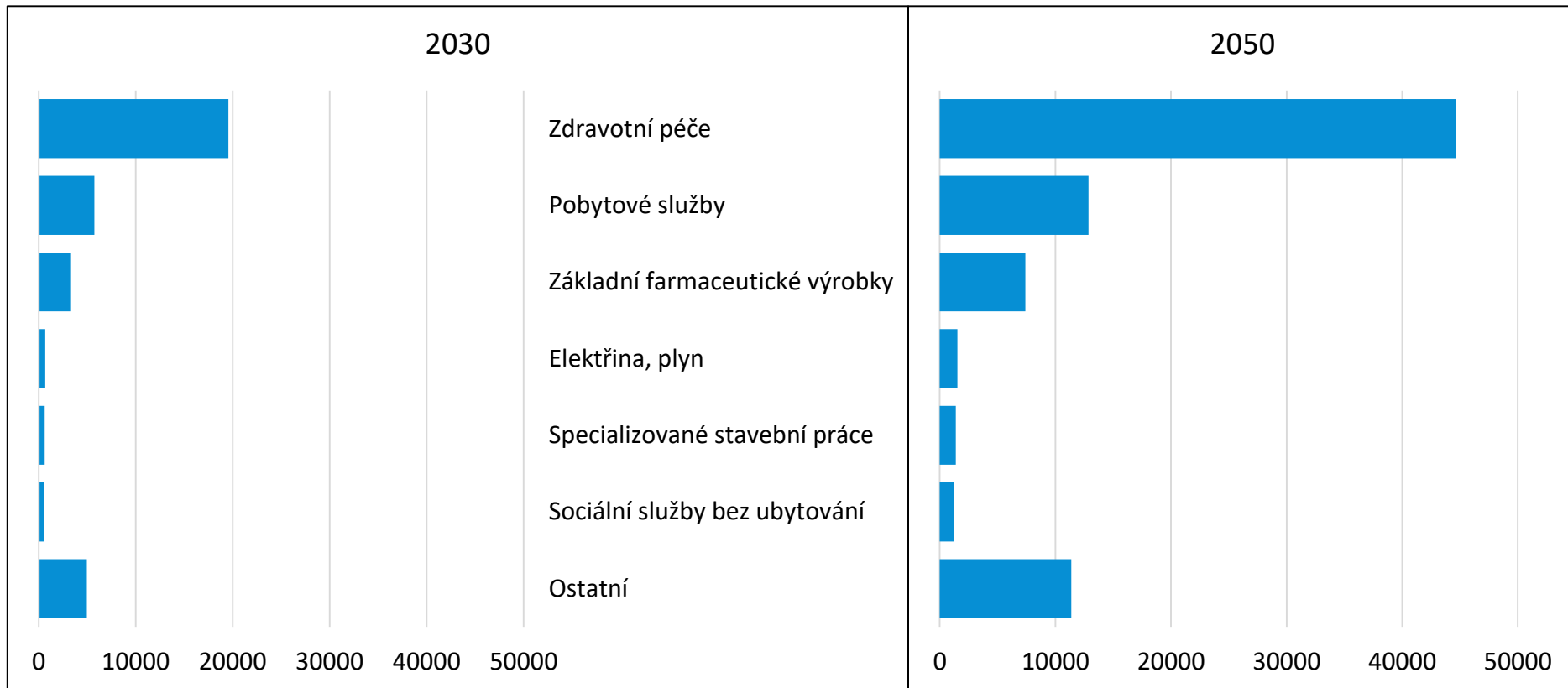

Celkem ČR: 35,4 mld. Kč

80,5 mld. Kč

Dopad na strukturu produkce ČR

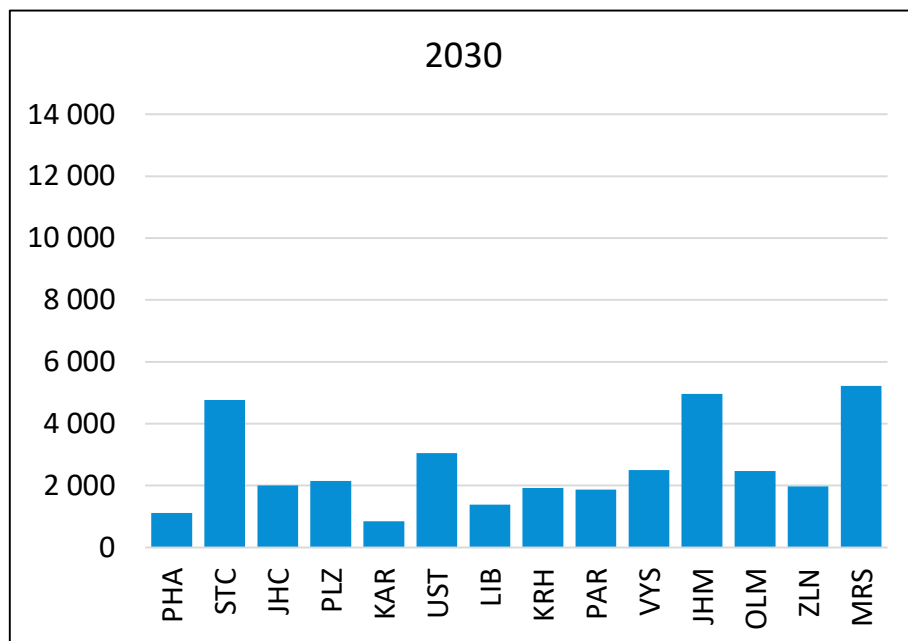

Celkem: 35,4 mld. Kč

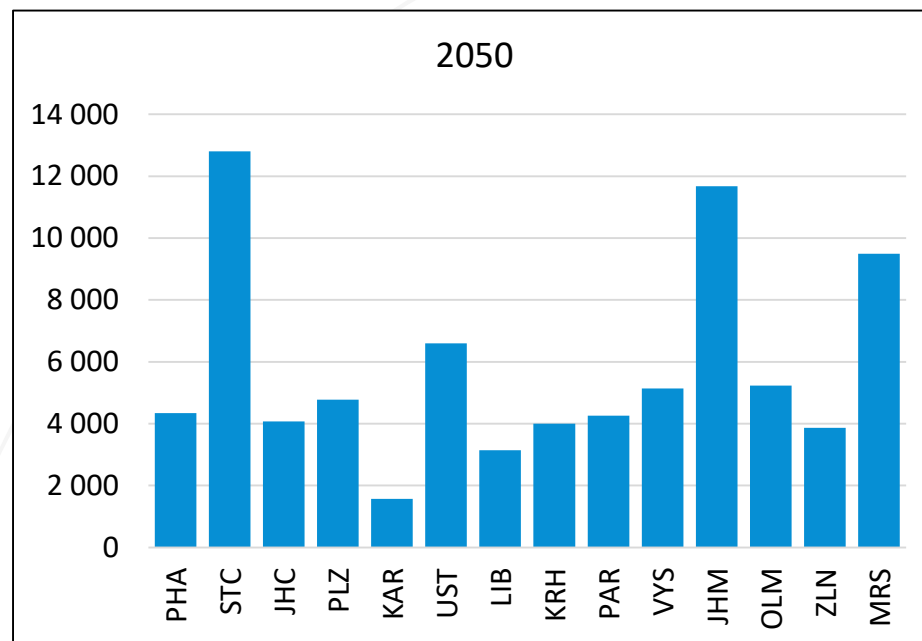
80,5 mld. Kč

Dopad na zaměstnanost v krajích

- Při současné úrovni technologie bude v odvětvích nezbytných k zabezpečení stárnoucí populace potřeba 36 tisíc, resp. 81 tisíc pracovníků

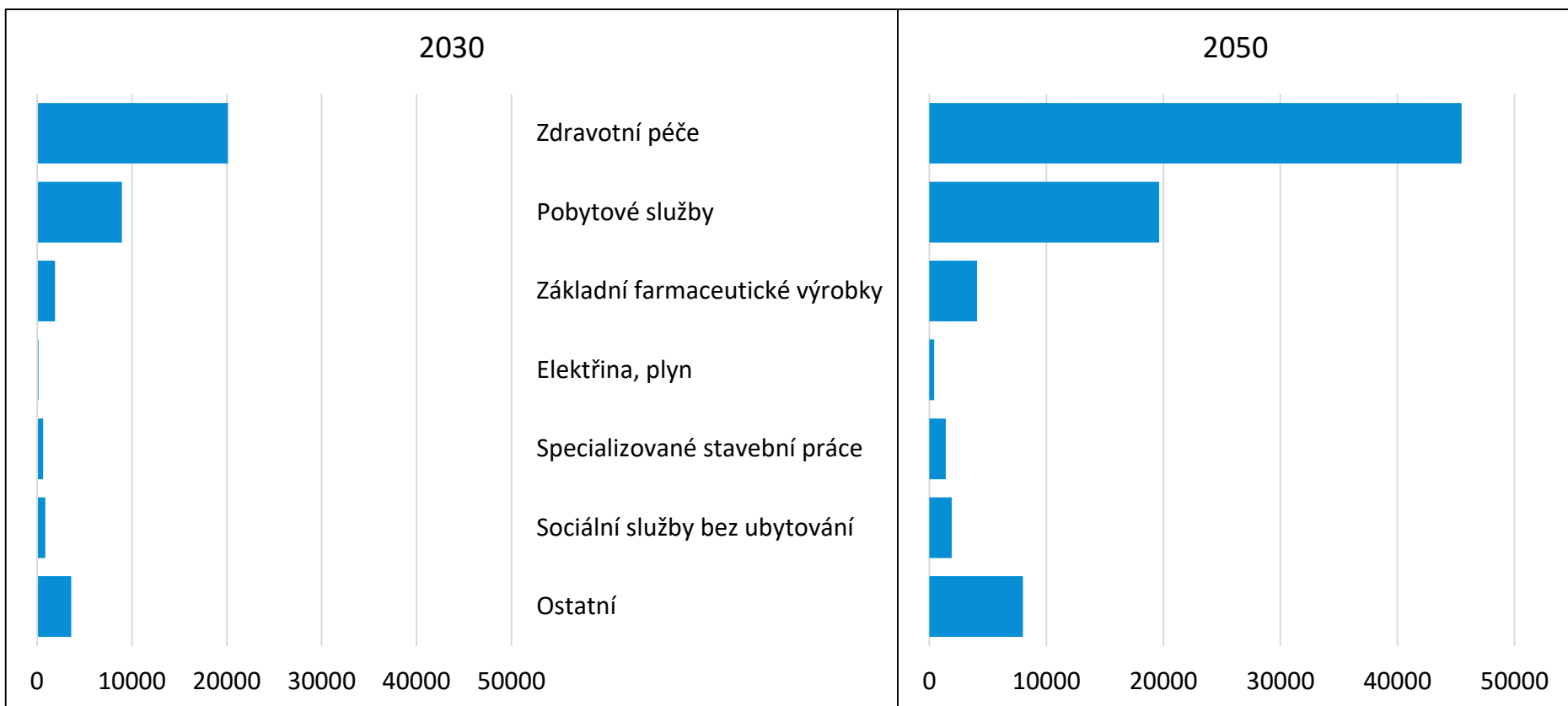

Celkem: 36 tis. osob

81 tis. osob

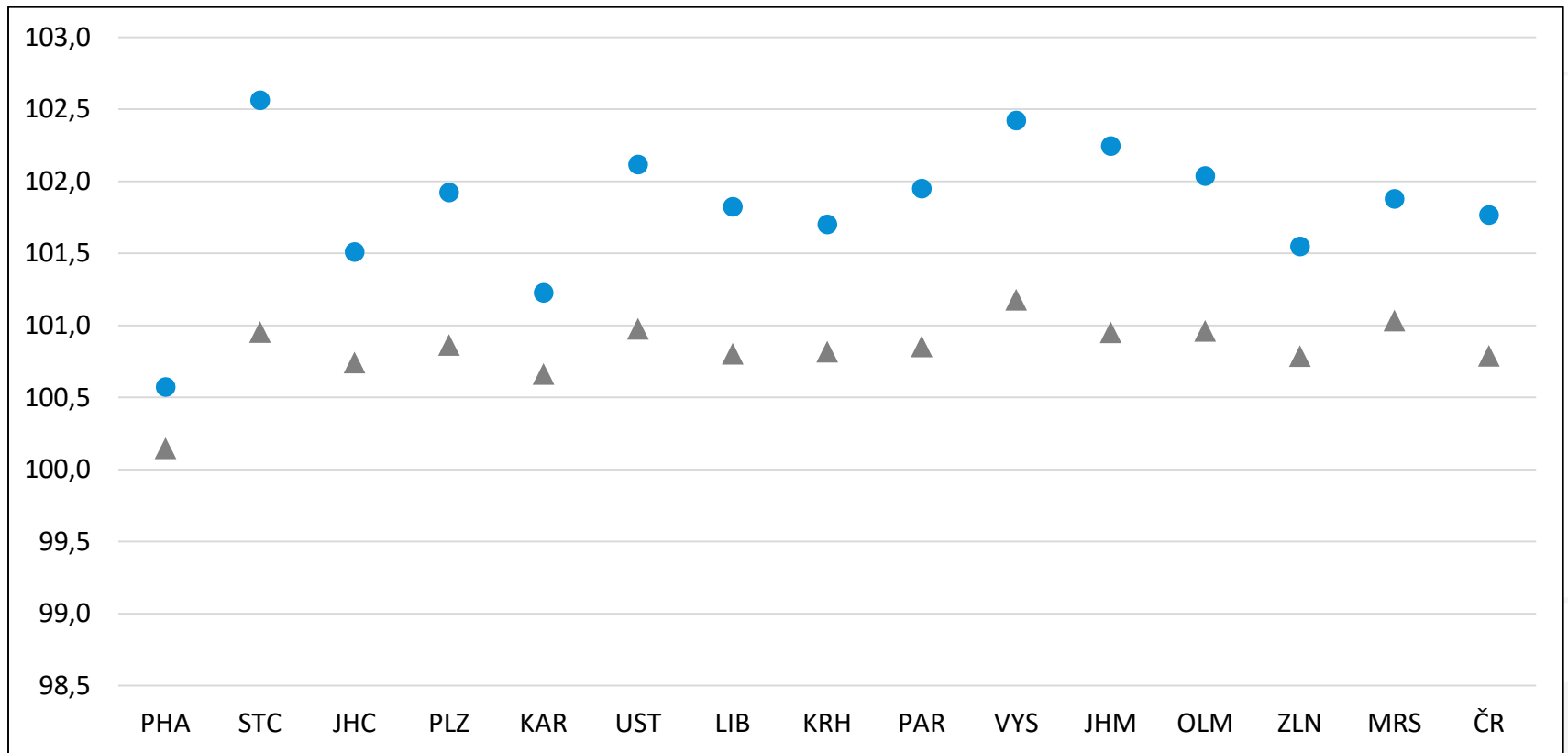
Dopad na zaměstnanost ČR

Celkem: 36 tis. osob

81 tis. osob

Dopad na zaměstnanost ČR (%)

ČR: 2030: 100,8

2050: 101,8

ZÁVĚR

- Stárnutí populace se pravděpodobně bude nestejným způsobem odrážet v ekonomice krajů
- Není správné, pokud se na tuto problematiku díváme pouze negativně
- Jsou zde podnikatelské příležitosti
- Je zde potenciál pro zaměstnanost
- Bylo by ale vhodné začít více investovat do sociálních i zdravotnických zařízení i do propagace studijních oborů

DĚKUJEME ZA POZORNOST!

martina.simkova@vse.cz

jaroslav.sixta@czso.cz